

KONKURENCES PADOME

Brīvības ielā 55, Rīgā, LV-1010 ♦ tālr. 67282865 ♦ fakss 67242141 ♦ e-pasts: konkurence@kp.gov.lv

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. 36

(Prot. Nr. 35 § 2)

2014.gada 3.jūlijā

Par paziņoto vienošanos

Lieta Nr.164/14/03.01./4

Par AS „BALTICOVO”, Valkas pagasta zemnieku saimniecības „VĒTRAS” un SIA „STRAUPES LIGZDA” vienošanos

[1] Konkurences padome (turpmāk – KP) 22.01.2014. saņēma AS „BALTICOVO” ziņojumu „Par tirgus dalībnieku AS „BALTICOVO”, Valkas pagasta zemnieku saimniecības „VĒTRAS” un SIA „STRAUPES LIGZDA” vienošanos” (turpmāk – Ziņojums).

[2] Izvērtējot iesniegto informāciju, konstatēts, ka Ziņojums neatbilst Ministru kabineta noteikumos Nr.799 „Kārtība, kādā iesniedz un izskata ziņojumu par tirgus dalībnieku vienošanos” (turpmāk – MK noteikumi) prasībām.

[3] Papildus informācija no AS „BALTICOVO” tika saņemta 05.06.2014.

[4] Saskaņā ar MK noteikumu 6.punktu ziņojuma iesniegšanas diena ir diena, kad KP saņemta visa šo noteikumu pielikumā minētā informācija. Līdz ar to, pamatojoties uz MK noteikumu 6.punktu, Ziņojuma saņemšanas diena KP ir 05.06.2014.

Izvērtējot Ziņojumā un KP rīcībā esošo informāciju, KP

konstatēja:

1. Vienošanās dalībnieki un to darbības veidi

[5] AS „BALTICOVO”, reģ.Nr.40003058863, juridiskā adrese: „Administratīvā ēka”, Iecavas novads, LV- 3913.

AS „BALTICOVO” galvenie darbības veidi ir putnkopība, lopkopības papilddarbības, lauksaimniecības dzīvnieku barības ražošana, pārējo citur neklasificētu pārtikas produktu ražošana, mājputnu gaļas pārstrāde un konservēšana, lauksaimniecības izejvielu, dzīvu lopu vairumtirdzniecības starpnieku darbība, olu vairumtirdzniecība, farmaceitisko izstrādājumu vairumtirdzniecība, uzglabāšana un noliktavu saimniecība, veterinārie pakalpojumi, saldūdens akvakultūra kā arī graudu, sēkļu un lopbarības vairumtirdzniecība.

[6] SIA „STRAUPES LIGZDA”, reģ.Nr.44103075781, juridiskā adrese: „Strautiņi”, Straupes pagasts, Pārgaujas novads, LV- 4152. SIA „STRAUPES LIGZDA” galvenais darbības veids ir putnkopība.

[7] Valkas pagasta zemnieku saimniecība „VĒTRAS”, reģ.Nr.43901004536, juridiskā adrese: Valkas novads, Valkas pagasts, „Vētras”, LV- 4723.

Valkas pagasta zemnieku saimniecības „VĒTRAS” galvenie darbības veidi ir lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība, ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde,

apstrādes rūpniecība, elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana, būvniecība, vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, automobiļu un motociklu remonts, transports un uzglabāšana.

2. Paziņotā vienošanās

[8] Saskaņā ar Ziņojumā norādīto vienošanās paredz vistu olu ražotāju vertikāli strukturētu sadarbību (vertikālus pārdošanas darījumus) brīvas turēšanas apstākļos iegūtu vistu olu ražošanas un realizācijas tirgū.

[9] Vienošanās ietvaros AS „BALTICOVO” piegādās dējējvistu jaunputnus produktīvā ganāmpulka atjaunošanai un dējējvistu barību. SIA „STRAUPES LIGZDA” un Valkas pagasta zemnieku saimniecība „VĒTRAS” pārdos AS „BALTICOVO” saražotās vistu olas tālākai realizācijai Latvijas, Austrumeiropas un Centrāleiropas tirgos. AS „BALTICOVO” izaudzēs un pārdos sadarbībā iesaistītajiem uzņēmumiem dējējvistas, nodrošinās putnu veterināro aprūpi, barības ražošanu un piegādi, saražotās produkcijas apstrādi (šķirošana, iepakošana, pārstrāde produktos) un realizāciju, neproduktīvo putnu nodošanu kautuvēm.

[10] Saskaņā ar Ziņojumā norādīto SIA „STRAUPES LIGZDA” un Valkas pagasta zemnieku saimniecība „VĒTRAS” darbojas kā neatkarīgi uzņēmēji. Sadarbībā iesaistīto uzņēmumu tiesiskās attiecības tiek realizētas pirkuma līgumu formā.

[12] Vienošanās mērķis ir nodrošināt jaunu ražošanas jaudu ieviešanu, papildinot preču piedāvājuma sortimentu ar brīvas turēšanas apstākļos iegūtām vistu olām, kā arī sekmēt brīvas turēšanas apstākļos iegūtu vistu olu pārdošanu iespējami plašam patērētāju lokam.

[13] Tā kā AS „BALTICOVO” ilgstoši iepirks pirmšķietami būtisku daļu no konkurējošo uzņēmumu saražotās produkcijas un sniegs atbalstu ražošanas nodrošināšanai, vienošanās izpilde varētu radīt risku par tirgus sadali un ražošanas kontroli un ar to saistītās informācijas apmaiņu. Sadarbības ietvaros AS „BALTICOVO” varētu būt zināmi SIA „STRAUPES LIGZDA” un Valkas pagasta zemnieku saimniecības „VĒTRAS” ražošanas apjomi, būtiska pašizmaksas struktūras komponentu daļa (barība), ganāmpulka veterinārais stāvoklis.

[14] Vienošanās tiks noformēta kā divpusēji piegādes līgumi ar darbības termiņu 10 (desmit) gadi.

3. Konkrētais tirgus

[15] Konkurences likuma 1.panta 4.punktā ir noteikts, ka konkrētais tirgus ir konkrētās preces tirgus, kas izvērtēts saistībā ar konkrēto ģeogrāfisko tirgu.

[16] Izvērtējot Ziņojuma saturu un Vienošanās nosacījumus, secināms, ka konkrētās preces tirgus, kas sadarbības rezultātā varētu tikt ietekmēts, ir vistu olu tirgus (A kategorijas olas). Tirgus varētu tikt segmentēts arī sīkāk, tomēr šīs vienošanās izvērtēšanā tam nav būtiskas nozīmes.

[17] Vistu olu tirgus (A kategorijas olas) ģeogrāfiskās robežas varētu tikt noteiktas kā Baltijas reģiona olu tirgus. Tomēr ņemot vērā, ka par nozīmīgākajiem olu eksportētājiem, kuri realizē visu olas Latvijas teritorijā ir uzskatāmi ne tikai Igaunijas un Lietuvas ražotāji, bet arī Polijas vistu olu ražotāji, konkrētā tirgus definīcija šajā lietā paliek atvērta un KP neuzskata par lietderīgu šīs paziņotās vienošanās sakarā to precizēt.

4. Vienošanās atbilstība Konkurences likuma 11.panta otrajai daļai

[18] Saskaņā ar Konkurences likuma 11.panta otro daļu *„par spēkā esošām tiek atzītas tādas vienošanās, kuras veicina preču ražošanas vai realizācijas uzlabošanu vai ekonomisku attīstību, radot labumu patērētājiem, un tām šā panta pirmajā daļā noteikto aizliegumu nepiemēro, turklāt šī vienošanās: 1) neuzliek attiecīgajam tirgus dalībniekam ierobežojumus, kuri nav nepieciešami minēto mērķu sasniegšanai; 2) nedod iespēju likvidēt konkurenci ievērojamā tirgus daļā”*.

[19] Lai gan šī lēmuma 13.punktā ir konstatēts, ka, īstenojot paziņoto Vienošanos, starp Vienošanās dalībniekiem var notikt informācijas apmaiņa par SIA „STRAUPES LIGZDA” un

Valkas pagasta zemnieku saimniecības „VĒTRAS” realizēto produkcijas apjomu, KP atzīst, ka informācija, ar kuru apmainīsies sadarbības partneri, ir pirmšķietami objektīvi nepieciešama, lai paziņotā Vienošanās varētu tikt īstenota. SIA „STRAUPES LIGZDA” un Valkas pagasta zemnieku saimniecības „VĒTRAS” ražošanas un realizācijas apjomi salīdzinājumā ar AS „BALTICOVO” ir salīdzinoši nelieli, turklāt AS „BALTICOVO” neražo brīvas turēšanas apstākļos iegūtas vistu olas, tādējādi tā nav uzskatāma par ciešu un pilnvērtīgu konkurentu pārējiem Vienošanās dalībniekiem.

[20] Izvērtējot Vienošanos, konstatēts, ka sadarbības partneri, realizējot Vienošanos, saglabās saimniecisko patstāvību, lai arī sadarbības ietvaros tiks samazināti atsevišķi komercdarbības riski. Sadarbības partneri saglabā tiesības paplašināt savu ražošanu ārpus sadarbības ietvariem vai citādi īstenot neatkarīgu komercdarbību, jo Vienošanās teksts neparedz ekskluzīvu brīvas turēšanas apstākļos iegūtu vistu olu piegādi.

[21] Vienošanās arī neparedz SIA „STRAUPES LIGZDA” un Valkas pagasta zemnieku saimniecības „VĒTRAS” pienākumu pārdot konkrētu apjomu produkcijas AS „BALTICOVO”. Lai arī AS „BALTICOVO” pieņems šķirošanai un fasēšanai pārējo vienošanās dalībnieku sarāžotās olas, iepirktais apjoms mainīsies atkarībā no tālākpārdošanas pieprasījuma Centrāleiropas un Rietumeiropas tirgos, kā arī vienošanās dalībnieku nepieciešamības pēc preces ar uzņēmumu nosaukumiem. Kā jau norādīts iepriekš, Vienošanās neparedz ekskluzīvas piegādes un SIA „STRAUPES LIGZDA” un Valkas pagasta zemnieku saimniecībai „VĒTRAS” nav pienākuma nodot iegūtās olas vienīgi vai prioritāri AS „BALTICOVO”, kurš līdz ar to saskaņā ar Vienošanos nav nostādīts labākā izejas pozīcijā nekā citi tā konkurenti olu vairumtirdzniecībā, kuri vēlētos iegādāties SIA „STRAUPES LIGZDA” un Valkas pagasta zemnieku saimniecības „VĒTRAS” brīvas turēšanas apstākļos iegūtās vistu olas.

[22] Izvērtējot paziņoto vienošanos, secināms, ka sadarbības rezultātā vienošanās dalībnieki veicinās vienošanās preču izplatīšanu, pieaugs arī vienošanās dalībnieku tirgus vara. Vienošanās rezultātā paplašināsies patērētājam pieejamās produkcijas sortiments kā arī Vienošanās nodrošinās ražošanas attīstību, ņemot vērā, ka, sadarbojoties ar AS „BALTICOVO”, tiks nodrošināta olu realizācija arī mazumtirdzniecībā.

[23] KP konstatē, ka AS „BALTICOVO”, Valkas pagasta zemnieku saimniecības „VĒTRAS” un SIA „STRAUPES LIGZDA” vienošanās kopumā veicina preču realizācijas uzlabošanu, radot labumu patērētājiem, neuzliek vienošanās dalībniekiem ierobežojumus, kuri nav nepieciešami vienošanās mērķu sasniegšanai, kā arī nedod iespēju likvidēt konkurenci ievērojamā konkrētā tirgus daļā. Tādējādi konkrētā paziņotā vienošanās ir atļaujama.

[24] Saskaņā ar Konkurences likuma 11.panta trešo daļu KP ir tiesīga atļaut vai atļaut ar nosacījumiem paziņoto vienošanos, ja tā atbilst 11.panta otrajai daļai.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 6.punktu un 11.panta otro un trešo daļu, Ministru kabineta noteikumu Nr.799 „*Kārtība, kādā iesniedz un izskata ziņojumu par tirgus dalībnieku vienošanos*” 11.punktu, Konkurences padome

nolēma:

atļaut AS „BALTICOVO”, Valkas pagasta zemnieku saimniecības „VĒTRAS” un SIA „STRAUPES LIGZDA” paziņoto vienošanos atbilstoši sadarbība līgumu projektu noteikumiem un Ziņojuma izvērtēšanas gaitā papildus sniegtajiem nosacījumiem.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.